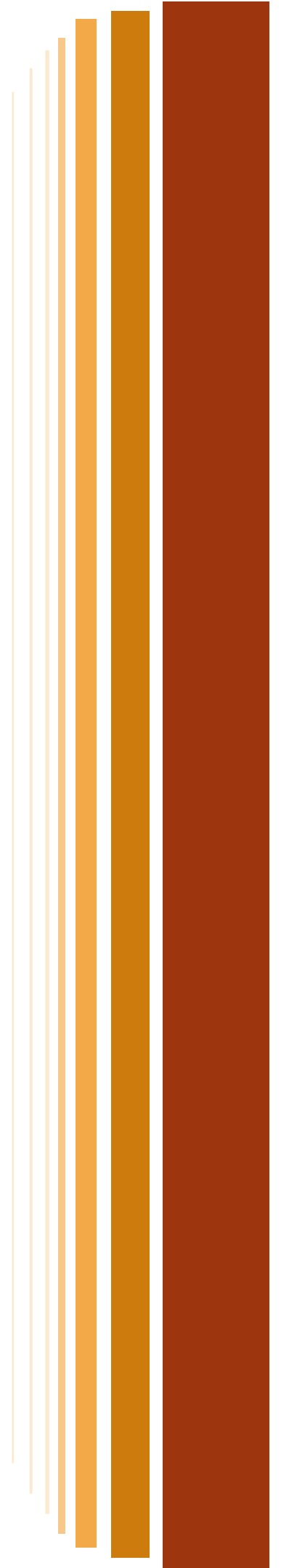

Türkiye İlaç Pazarı

Ocak- Haziran 2020

İçindekiler

1. Türkiye İlaç Pazarı	2
1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları	2
a. Fiyat	2
b. Hacim	2
c. Satış Dağılımı	3
d. Yeni Ürün	3
1.2. Pazarın Yapısı	3
a. Referans-Eşdeğer İlaçlar	3
b. İthal-İmal İlaçlar	4
c. Biyoteknolojik İlaçlar	4
2. Tıbbi Ürün Pazarı	5
2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler	5
3. Dış Ticaret	6

1. Türkiye İlaç Pazarı

Türkiye ilaç pazarında yılın ilk altı ayında hastane ve eczane kanalı olmak üzere toplamda %6,4 küçülme ile 1,10 milyar kutu satışı gerçekleşmiştir. Değer ölçeğinde ise pazar %16,3 artışla 22,5 milyar TL'ye ulaştı.

Kutu başına düşen ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2019 yılının ilk 6 ayında 16,5 TL olan fiyat, 2020 yılında %24,3 artışla 20,5 TL olmuştur.

Tablo 1-Türkiye İlaç Pazarı

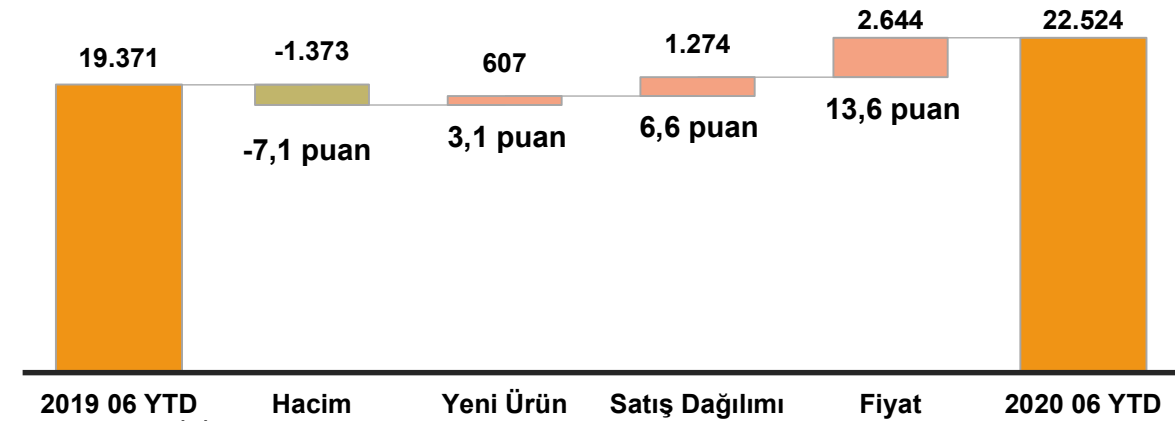
Ocak-Haziran	Toplam Değer (milyar TL)			Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
İlaç Pazarı	19,4	22,5	16,3%	1,18	1,10	-6,4%	16,5	20,5	24,3%

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları

2020 yılı için pazardaki büyümenin kaynakları incelendiğinde değer ölçeğinde büyümeye katkı sağlayan 4 ana etken bulunmaktadır. Bunlar; mevcut portföydeki hacim ile fiyat artışları, portföye yeni ürün girişleri ve satış dağılımındaki değişimlerdir.

Grafik 1- İlaç Pazarında Büyümenin Kaynakları

Kaynak: IQVIA, İEİS

a. Fiyat

Hatırlanacağı üzere, Şubat 2020'de ilaç fiyatlarını belirleyen kur %12,1 seviyesinde artmıştı. Buna bağlı olarak 2020 yılı ilk 6 ayında bir önceki yıla göre gerçekleşen %16,3'lük büyümenin 13,6 puanı (2.644 milyon TL) fiyat artışından kaynaklanmaktadır.

b. Hacim

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de yaşanan salgının olumsuz etkileri ilaç pazarında da kendisini göstermiştir. Bu anlamda, 2020 yılının ilk altı ayında mevcut portföyde yer alan ilaçların satışlarındaki 7,1 puanlık (-1.373 milyon TL) azalma, büyümeye negatif etki katmıştır.

c. Satış Dağılımı

Pazarda mevcut ürünlerin satış dağılımındaki değişiklikler, başka bir ifadeyle daha yüksek fiyatlı ürünlere doğru satış hacmindeki değişim, büyümeye 6,6 puan (1.274 milyon TL) katkı sağlamıştır.

d. Yeni Ürün

2020 yılında pazardaki büyümenin 3,1 puanı ise (607 milyon TL) pazara yeni giren ilaçlardan kaynaklanmıştır. İlaç pazarına yılın ilk 6 ayında toplam 135 adet ilaç girmiştir.

Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu sinir sistemi ilaçları olmuştur. 20 tane sinir sistemi ilaçları (%14,8), 16 tane antibiyotikler (%11,9), 14 tane onkoloji ilaçları (%10,4), 11 tane soğuk algınlığı, öksürük ilaçları (%8,1), 10 tane antiromatizmal ilaçları (%7,4) pazara girmiştir.

Pazara yeni giren 9 adet referans ürünün tamamı kimyasal ve ithal olup hiç eşdeğer rakibi bulunmamaktadır.

Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 126 adet olup, bu ilaçların 3 tanesi biyobenzer ilaçlardır. 126 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 12 tanesi ithal ürün sınıfındadır.

Tablo 2- Pazara Yeni Giren Ürünler

İlaç	135
Eşdeğer	126
İthal	12
İmal	114
Referans	9
Eşdeğeri Yok	9
Eşdeğeri Var	0

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.2. Pazarın Yapısı

a. Referans-Eşdeğer İlaçlar

2020 yılı ilk 6 ayı itibarıyla referans ilaçların satışı değerinde %17,6 büyüme ile 15,1 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hacimde ise %5,8 azalma ile 0,44 milyar kutu satışı gerçekleşmiştir.

Yılın ilk 6 ayında eşdeğer ilaçların satışı %13,8 artış oranı ile 7,5 milyar TL'ye ulaşmış, hacim ölçeğinde ise %6,9 azalma ile 0,66 milyar kutu seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2020 ilk 6 ayında referans ilaçların kutu başına düşen fiyatı yaklaşık 34,5 TL iken, eşdeğer ilaçların 11,2 TL olmuştur.

Tablo 3- Referans-Eşdeğer İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
Referans	12,8	15,1	17,6%	0,46	0,44	-5,8%	27,7	34,5	24,7%
Eşdeğer	6,6	7,5	13,8%	0,71	0,66	-6,9%	9,2	11,2	22,2%

Kaynak: IQVIA, İEİS

b. İthal-İmal İlaçlar

İthal ilaçlar ve imal ilaçlarda hacimde sırasıyla %5,8 ve %6,5 küçülme gerçekleşmiştir. Değer ölçeğinde ise yılın ilk 6 ayında ithal ilaçlarda %19,4 artışla 10,8 milyar TL, imal ilaçlarda ise %13,5 artışla 11,7 milyar TL satış gerçekleşmiştir.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde ise ithal ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı 85,1 TL iken, imal ilaçların 12 TL'dir.

Tablo 4- İthal-İmal İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
İthal	9,1	10,8	19,4%	0,13	0,13	-5,8%	67,1	85,1	26,8%
İmal	10,3	11,7	13,5%	1,04	0,97	-6,5%	9,9	12,0	21,4%

Kaynak: IQVIA, İEİS

c. Biyoteknolojik İlaçlar

Biyoteknolojik ilaç pazarı toplamda 142 marka altında 348 form ilaçtan oluşmaktadır. Türkiye ilaç pazarında 117 marka altında 262 formda referans biyoteknolojik ve 25 marka altında 86 formda biyobenzer ilaç bulunmaktadır.

Biyoteknolojik ilaçlar, 2020 ilk 6 ay itibarıyla değerinde %17,1 artış oranı ile 3.831,6 milyon TL satışa ulaşmıştır. Hacimde ise %2,8 oranında bir artış ile 14,9 milyon kutu satışı gerçekleşmiştir. Aynı dönemde referans biyoteknolojik ürünler %16,2 büyüyerek 3.483,3 milyon TL'ye, biyobenzer ilaçlar ise %26,5 artış göstererek 348,4 milyon TL seviyesine ulaşmıştır.

Tablo 5- Biyoteknolojik İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
Biyotek	3.272,9	3.831,6	17,1%	14,5	14,9	2,8%	225,6	256,9	13,9%
Referans	2.997,4	3.483,3	16,2%	9,9	10,9	9,7%	301,3	319,2	5,9%
Biyobenzer	275,5	348,4	26,5%	4,6	4,0	-12,2%	60,5	87,1	44,0%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2. Tıbbi Ürün Pazarı

İlaç şirketlerinin portföylerinde yer alan ve ilaç olmayan tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığından izinli geleneksel bitkisel tıbbi ürünleri, biyosidal ürünleri, farmasötik formdaki bazı tıbbi cihazları, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaları, kozmetik ve dermokozmetik ürünleri; Tarım ve Orman Bakanlığından izinli vitaminleri, gıda takviyelerini ve mamaları içermektedir.

Bu ürünler, 2020 yılı ilk 6 ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %40,5 büyüme ile değerinde 2.021,6 milyon TL'ye, kutuda ise %15,4 artış ile 100,6 milyon kutu hacme erişmişlerdir. Bu ürünlerin ortalama fiyatı ise 20,1 TL'dir.

2020 yılında 100,6 milyon kutuluk hacme sahip ilaç dışı tıbbi ürünlerin 68,6 milyonu enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünlerine aittir. Sağlık Bakanlığında ruhsatlı ilaçlar gibi referans fiyat sistemine tabi olan bu ürünlerin ortalama fiyatı 13,1 TL'dir. Dolayısıyla, tıbbi ürünlerin ortalama fiyatının 20,1 TL olmasında başlıca etkiye sahiptir. Aynı dönemde gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 43,0 TL, mamaların ortalama fiyatı 42,9 TL'dir.

Tablo 6-Türkiye Tıbbi Ürün Pazarı

	6 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.	2019	2020	Değ.
Tıbbi Ürün Pazarı	1.439,4	2.021,6	40,5%	87,2	100,6	15,4%	16,5	20,1	21,7%
Gıda Takviyesi	524,3	777,2	48,2%	13,2	18,1	37,3%	39,9	43,0	7,9%
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	661,3	897,7	35,7%	61,3	68,6	12,0%	10,8	13,1	21,2%
Mama	129,0	175,5	36,0%	3,7	4,1	11,3%	35,1	42,9	22,2%
Diğerleri	124,7	171,3	37,3%	9,1	9,8	8,3%	13,7	17,4	26,8%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Pazara yılın ilk 6 ayında 59 adet ilaç dışı tıbbi ürün girmiştir. Bu 59 üründen 51 tanesi (%86,4) gıda takviyesi, 5 tanesi (%8,5) geleneksel bitkisel tıbbi ürünleri, 3 tanesi (%5,1) mama ürünleridir.

Tablo 7- Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Ürünler	Adet
	59
Gıda Takviyesi	51
Geleneksel Bitkisel Tıbbi Ürün	5
Mama	3

Kaynak: IQVIA, İEİS

3. Dış Ticaret

2020 yılı Haziran ayında TÜİK genel ticaret sistemi hesap yöntemine göre ilaç ihracatı 2019 yılının aynı ayına göre %45,3 artışla 162 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye ihracatındaki artış %15,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2020 yılı ilk 6 ayında Türkiye ihracatında %15,1 azalma yaşanırken, ilaç ihracatı %27,7 artışla 875,9 milyon ABD Dolarına ulaşmıştır. Aynı dönemde ilaç ithalatı %6 artarak 2.830,7 milyon ABD Dolarına ulaşmıştır. İlk 6 aylık dönemde ilaç ihracatının ithalatı karşılama oranı 5,2 puan artışla %30,9 seviyesine çıkmıştır.

Haziran 2020 itibarıyla 12 aylık ilaç ihracatı ise bir önceki yıla göre %23,0 artarak 1.632,0 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmış, bu süreçte Türkiye ihracatı %6,4 seviyesinde azalmıştır. İlaç ithalatı ise %15,5 artarak 5.716,9 milyon ABD Dolarına ulaşmıştır. Bu gelişmeler sonucunda 12 aylık dönemde ilaç ihracatının ithalatı karşılama oranı %28,5 seviyesine çıkmış, ilaç dış ticaret açığı ise 4.085,0 milyon ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

(Milyon ABD Doları)	2019	Haz 19	Haz 20	Değ.	Ocak Haziran 2019	Ocak Haziran 2020	Değ.	Temmuz 2018 Haziran 2019	Temmuz 2019 Haziran 2020	Değ.
İhracat										
Türkiye	180.848,6	11.634,7	13.462,2	15,7%	88.364,1	75.020,6	-15,1%	178.932,8	167.489,2	-6,4%
İlaç	1.442,1	111,5	162,0	45,3%	686,0	875,9	27,7%	1.326,8	1.632,0	23,0%
İlaç Payı	0,80%	0,96%	1,20%		0,78%	1,17%		0,74%	0,97%	
İthalat										
Türkiye	210.344,3	15.064,5	16.307,8	8,3%	102.151,8	98.894,8	-3,2%	205.050,7	207.088,2	1,0%
İlaç	5.555,5	360,8	422,6	17,1%	2.669,3	2.830,7	6,0%	4.948,8	5.716,9	15,5%
İlaç Payı	2,64%	2,40%	2,59%		2,61%	2,86%		2,41%	2,76%	
Dış Ticaret Hacmi										
Türkiye	391.192,9	26.699,1	29.769,9	11,5%	190.516,0	173.915,4	-8,7%	383.983,6	374.577,4	-2,4%
İlaç	6.997,6	472,3	584,6	23,8%	3.355,3	3.706,6	10,5%	6.275,6	7.348,9	17,1%
İlaç Payı	1,79%	1,77%	1,96%		1,76%	2,13%		1,63%	1,96%	
Dış Ticaret Açığı										
Türkiye	-29.495,7	-3.429,8	-2.845,6	-17,0%	-13.787,7	-23.874,2	73,2%	-26.117,9	-39.599,0	51,6%
İlaç	-4.113,4	-318,4	-260,6	-18,2%	-1.983,2	-1.954,8	-1,4%	-3.621,9	-4.085,0	12,8%
İlaç Payı	13,90%	9,28%	9,16%		14,38%	8,19%		13,87%	10,32%	
İhracat/İthalat										
Türkiye	86,0%	77,2%	82,6%		86,5%	75,9%		87,3%	80,9%	
İlaç	26,0%	30,9%	38,3%		25,7%	30,9%		26,8%	28,5%	

Kaynak: TÜİK, İEİS